

Complexnummer: 528309

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Praktijkwoning c.a.

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

526182, 528310, 528311

Woonplaats

Beesd

Gemeente

West Betuwe

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Voorstraat 75, 4153 AJ te Beesd

Complexomschrijving

Inleiding

PRAKTIJKWONING van huisarts met apotheek, met bijbehorend KOETSHUIS, uit 1905, gelegen aan de Voorstraat in Beesd, in het beschermde dorpsgezicht. Tot het complex behoort ook een iets ouder KOETSHUIS, dat toebehoort heeft aan Baron van Verschuer, van het landgoed Mariënwaerd. Hij stalde er zijn koets tijdens kerkbezoek. Tot het complex behoort ook een HEKWERK.

De dokterswoning ligt enigszins terug aan de Voorstraat, en is gebouwd in door Jugendstil en Chaletstijl beïnvloede stijl. De woning met serre is oorspronkelijk gebouwd tegen een bestaande boerderij die later is gesloopt. De linker zijgevel is daarom blind. Rechts achter de woning een in dezelfde trant gebouwd koetshuis. Vooraan het terrein, bij de straat, het oude koetshuis van Baron van Verschuer. Hieraan aansluitend het hekwerk dat voortuin van de Voorstraat afsluit.

Waardering

Complex van praktijkwoning, twee koetshuizen en hekwerk, van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang - als goed en gaaf voorbeeld van een villacomplex in door Jugendstil en Chaletstijl beïnvloede bouwtrant in de provincie, gebouwd in een historische context;

- vanwege de relatie met landgoed Mariënwaerd, die door het oudere koetshuis zichtbaar wordt gehouden;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de functionele relatie tussen de complexdelen;
- vanwege de herkenbaarheid van de oorspronkelijke functie;
- als mede beeldbepalend deel van het historisch gegroeide bebouwingsbeeld in het beschermde dorpsgezicht.

Monumentnummer*: 526182

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 juni 2004
Kadaster deel/nr 82889/73

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Beesd West Betuwe Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Beesd

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Beesd E 2746

Omschrijving**

Omschrijving

PRAKTIJKWONING van huisarts met apotheek, uit 1905, teruggelegen aan de Voorstraat in het dorp Beesd, in door Jugendstil en Chaletstijl beïnvloede bouwtrant. De gevels van het pand, opgetrokken op een samengestelde plattegrond, zijn gemetseld in kruisverband. Het rechter deel bevat twee bouwlagen onder zadeldak, het linker één bouwlaag onder samengesteld (schild)dak. Alle kappen zijn gedekt met rode kruispannen, hebben overstekken ondersteund door gesneden schoren en op de nokeinden zijn pironnen geplaatst. Het linker bouwdeel heeft aan de voorzijde een grote houten serre.

De voorgevel heeft een asymmetrische indeling is uitgevoerd in rode verblendsteen en is horizontaal geled door een gepleisterde plint en sierbanden van witte verblendsteen. Het rechter deel heeft op begane grond en verdieping paarsgewijs geplaatste vensters met zesruits bovenlichten waarin geel kathedraalglas, ontlast door hardstenen boven- en tussendorpels met oren en eveneens hardstenen onderdorpels. In de geveltop een drielichtsvenster met dezelfde kenmerken. Daarboven siermetselwerk in witte verblendsteen. Tussen de bouwdelen de entree boven hardstenen stoep van twee treden, in een terugliggend tussenlid, met zware dubbele houten deur met glaspanelen, waarvoor ijzeren roosters, getoogd tienruits bovenlicht, hardstenen tussendorpel, hanekam van rode en witte verblendsteen en hardsteen geboorte- en sluitstenen. Hierboven in het dakvlak een dakkapel. Voor het linker bouwdeel een ver vooruitstekende plat afgedekte serre in hout en glas, met 12-ruits bovenlichten. Hierboven een uitbouw met vensters met roedeverdeling onder doorgetrokken dakschild. In het dakschild daarboven een dakkapel onder zadeldak met piron, luiken en half rond vierruits bovenlicht. De linker zijgevel is blind, gepleisterd. In het dakvlak een dakkapel met dubbel draairaam onder plat dak en hoogoplopend rookkanaal. De achtergevel is onregelmatig ingedeeld, uitgevoerd in roodbruine baksteen. Overwegend vensters met drieruits bovenlichten, ontlast door strekken en hardsteen onderdorpels. De rechter zijgevel is onregelmatig ingedeeld,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitgevoerd in roodbruine baksteen en heeft centraal een uitbouw met in de linker zijde de praktijkentree met zware houten deur met glas en roedeverdeling onder hardsteen dorpel en in de rechter zijde een kelderentree. Op de uitbouw een houten balkon onder afdak. Dubbele balkondeuren met drieruits bovenlicht. Links hiervan in beide bouwlagen vensters waarvan de bovenlichten roedeverdeling hebben.

In het interieur is voor het overgrote deel de oorspronkelijke indeling nog aanwezig. Hieronder de oorspronkelijke apotheek met uitgiftewand, waarvan alleen het uitgifteluik is gewijzigd, en de wachtkamer. Vele oorspronkelijke interieurelementen zijn nog aanwezig, onder meer een schouw met witjes in de keuken, paneeldeuren met decoratief uitgevoerde kozijnen, decoratieve tegelvloeren (in enkele gevallen onder de huidige vloer).

Waardering

Praktijkwoning van huisarts met apotheek, van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang - als goed voorbeeld van een villa in door Jugendstil en Chaletstijl beïnvloede bouwtrant in de provincie;

- vanwege de fraaie verhoudingen en detaillering van ex- en interieur;
- vanwege de gaafheid van vooral het exterieur en indeling en vele elementen in het interieur;
- vanwege de herkenbaarheid van de oorspronkelijke functie, met name wachtkamer en apotheek;
- als mede beeldbepalend onderdeel van het historisch gegroeide bebouwingsbeeld in het beschermde dorpsgezicht.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Praktijkwoning

Monumentnummer*: 528310

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 juni 2004
Kadaster deel/nr	82953/171

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Beesd	West Betuwe	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Beesd	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beesd	E			2746

*Omschrijving***

Omschrijving

KOETSHUIS met STAL behorend bij dokterspraktijkwoning, in door Jugendstil en Chaletstijl beïnvloede bouwtrant, gelegen rechts achter de woning. In baksteen opgetrokken, in kruisverband gemetseld gebouw van één bouwlaag met zadeldak, gedekt met rode kruispannen. In de voorgevel, die gedecoreerd wordt door gepleisterde banden, rechts dubbele getoogde inrijdeuren ontlast door een segmentboog met geboorte- en sluitstenen. Centraal hierboven door de dakrand stekend een hooiluik. Links hiervan een smal staand rondboogvenster met overhoekse roedeverdeling. In het terugliggende geveldeel links de stalentree bestaande uit een getoogde deur ontlast door segmentboog. In de linker zijgevel een getoogd ijzeren stalraampje met roedeverdeling.

Waardering

Koetshuis met stal van cultuur- en architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- vanwege de functionele relatie met de dokterwoning, die ook in de stijl herkenbaar is;
- vanwege de fraaie verhoudingen en detaillering;
- als mede beeldbepalend onderdeel van het complex;
- vanwege de gaafheid en herkenbaarheid van de oorspronkelijke functie;
- als mede beeldbepalend onderdeel van het historisch gegroeide bebouwingsbeeld in het beschermde dorpsgezicht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Onderdeel woningen e.d.

Functie

Monumentnummer*: 528311

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 juni 2004
Kadaster deel/nr 82953/150

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Beesd West Betuwe Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Beesd

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Beesd E 2746

Omschrijving**

Omschrijving

KOETSHUIS, gelegen op het terrein van de dokterspraktijkwoning, met aansluitend HEKWERK, aan de Voorstraat. Eenvoudig vrijstaand blokvormig gebouw op rechthoekig grondvlak. Baksteen gevels gemetseld in kruisverband. Eén bouwlaag onder zadelpak met aan de straatzijde een schild, gedekt met gesmoorde holle pannen. Bagoot. In de voorgevel links een rechthoekige inrijpoort met dubbele deuren, eenvoudig omlijst en afgesloten door kroonlijst. De zijgevels zijn blind. In de achtergevel twee rondboog meerruits stalvensters en ijzeren tratering en deur met meerruits bovenlicht. Langs de Voorstraat een ijzeren SPIJLENHEK dat de tuin van het complex afsluit, met vlak bij het koetshuis een eenvoudig draaihek.

Waardering

Koetshuis met hekwerk van cultuur- en architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- vanwege de oorspronkelijke functie als koetshuis van Baron van Verschuer, dat de relatie tussen het dorp Beesd en het landgoed Mariënwaerd benadrukt en zichtbaar houdt;

- als gaaf voorbeeld van een eenvoudig koetshuis uit het eind van de 19e eeuw;

- als mede beeldbepalend onderdeel van het historisch gegroeide bebouwingsbeeld in het beschermde dorpsgezicht.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Woningen en woningbouwcomplexen Onderdeel woningen e.d.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument